

ת"פ 12158/06/15 - מדינת ישראל נגד יונתן ברוכים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12158-06-15 מדינת ישראל נ' ברוכים
בפני כבוד השופט בן-ציון גרינברגר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יונתן ברוכים

הנאשם

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש ביום 7.6.15 כתב אישום בו יוחסו לנאשם עבירות דלהלן: הפרעה לשוטר, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נסיעה ברמזור אדום, ונהיגה ללא רישיון נהיגה. בתשובתו לכתב האישום כפר הנאשם בכל העובדות המפורטות בכתב האישום, וטען מספר טענות מקדמיות לביטולו של כתב האישום כולו. בין הטענות שנטענו הייתה טענה של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, לצד טענה נוספת הנוגעת להתיישנות עבירות התעבורה שיוחסו לו בכתב האישום, שהיו לטענת הנאשם עבירות קנס. במקביל הוגשה בקשה מטעם התביעה לתיקון כתב האישום.
2. סוגיות אלו נידונו בהחלטה שניתנה ביום 18.1.16, בה נדחתה טענת ההגנה מן הצדק, אולם התקבלו טענותיו של הנאשם בעניין התיישנות עבירות התעבורה. בהתאם לאמור הוריתי כי יש למחוק את עבירות התעבורה מכתב האישום; וכמו כן, נעתרתי לבקשת התביעה להגיש כתב אישום מתוקן על דרך של ניסוח מחדש של אחד הסעיפים.
3. כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם את העבירות הבאות: **הפרעה לשוטר**, עבירה לפי סעיף 275 **לחוק העונשין, התשל"ז - 1977** (להלן: "החוק"); ו**סיכון אדם בנתיב תחבורה**, עבירה לפי סעיף 332 (2) לחוק.

עובדות כתב האישום

4. על פי כתב האישום המתוקן, ביום 20.2.13 בשעה 01:00 לערך בלילה, השוטר יורי פרומן (להלן: השוטר יורי), המתנדב אלחנן אברהם (להלן: המתנדב אברהם) והמתנדב חיים מזרחי (להלן: המתנדב חיים), ביצעו מחסום משטרי ברח' דרך חברון מול מנזר מאר אליאס בירושלים.
5. באותה עת נהג הנאשם ברכב הונדה סיוויק שצבעו כסוף ומספרו 6543123 (להלן: הרכב), כאשר אין לנאשם רישיון נהיגה בר-תוקף.

6. בעת שהגיע הנאשם למחסום המשטרה הורה השוטרי יורי לנאשם לעצור בצד, אך הנאשם סטה בחדות ובמהירות שמאלה, עקף את המחסום, נמלט מהמקום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון גילה, תוך שהוא עוקף באופן מסוכן רכבים שנסעו באותה עת בכביש, וגורם להם לזוז מדרכם ולבלום באופן פתאומי. מיד דלקו אחריו השוטרים בניידת המשטרה ובאמצעות הסירנה כרזו לו לעצור.
7. במהלך הנסיעה לכיוון שכונת גילה עקף הנאשם מחסום משטרה נוסף, וכן עבר ברמזור אדום בצומת הרוזמרי-כביש המנהרות.
8. במעשיו המתוארים לעיל, עשה הנאשם מעשה בכוונה להפריע לשוטרי כשהוא ממלא את תפקידו כחוק; ונהג ברכב בדרך שיש בה כדי לסכן חיי אדם.
9. לאור האמור, הואשם הנאשם בעבירות המצוינות לעיל.

תשובת הנאשם לכתב האישום

10. הנאשם כפר בכל עובדות כתב האישום, כאשר יריעת המחלוקת צומצמה למעשה רק לאחר שמיעת העדים וסיכומי ההגנה.

הראיות בתיק

11. מטעם המאשימה הוגשו הראיות הבאות: ת/1 - מזכר של השוטרי רס"ר אבי סוטו- תחת הכותרת "זימון האח שלום", מיום 20.2.13; ת/2 - מזכר של השוטרי רס"ר אבי סוטו - "שיחה עם העצור לבירור פרטי חברתו", מיום 20.2.13; ת/3א' ו-ת/3ב' - מזכר של השוטרי רס"ר אבי סוטו ודיסק גל הקשר - "הקלטת אירוע מוקד", שהוצא ביום 22.10.15; ת/4 - הודעתה של שרון בן חמו, מי שהייתה חברתו של הנאשם בזמן האירוע; ת/5 - דו"ח פעולה של השוטרי רס"ר מ יורי פרמן מיום 20.2.13; ת/6 - הודעתו של השוטרי רס"ר מ יורי פרמן מיום 20.2.13; ת/7 - מפה של האזור בו התרחש האירוע נשוא כתב האישום, שהוצגה לשוטרי פרמן במסגרת עדותו; ת/8 - הודעתו של הנאשם מיום 20.2.13 שהוגשה באמצעות גובת ההודעה רס"ר קורין כהן; ת/9 - מפה של האזור בו התרחש האירוע נשוא כתב האישום שהוצגה לשוטרי עדיאל רחמים במסגרת עדותו; ת/10 - מפה של האזור בו התרחש האירוע נשוא כתב האישום שהוצגה למתנדב אלחנן אברהם במסגרת עדותו; ת/11 ות/12 - הודעות הנאשם מיום 20.2.13 שהוגשו במסגרת עדותו של גובה ההודעה רס"ר מיכאל חזני.
12. כן העידו השוטרי יורי, פרוטוקול מיום 21.2.16; השוטרת רס"ר קרין כהן, שגבתה את אחת מהודעותיו של הנאשם, פרוטוקול מיום 21.2.16; השוטרי עדיאל רחמים, פרוטוקול מיום 21.2.16; המתנדב אלחנן, פרוטוקול מיום 21.6.16; השוטרי רס"ר מיכאל חזני, אשר גבה שתי הודעות מהנאשם, פרוטוקול מיום 21.6.16; וכן המתנדב חיים, פרוטוקול מיום 21.6.16.
13. מטעם הנאשם הוגשה מפה של האזור בו התרחש האירוע נשוא כתב האישום, שהוצגה למתנדב חיים וסומנה 1/א. כמו כן, הנאשם עצמו עלה להעיד, פרוטוקול מיום 21.6.16.

סיכומי המאשימה

14. ב"כ המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו.

15. ב"כ המאשימה מבקשת להסתמך על עדותו של השוטרי יורי, במסגרתה הוגש דו"ח הפעולה שכתב (ת/5), והודעתו במשטרה (ת/6). את דו"ח הפעולה וההודעה ביקשה המאשימה להגיש באמצעות "כלל הקפאת הזכירה" מאחר שהשוטרי יורי העיד כי אינו זוכר כלל את פרטי האירוע. לדברי ב"כ המאשימה, בדו"ח הפעולה (ת/5) מתאר השוטרי יורי כי הוא סימן לנאשם לעצור עם היד בזמן שהיה במחסום, ולטענתה דברים אלו אושרו על ידי הנאשם בבית המשפט. כמו כן, מצינת המאשימה כי השוטרי יורי מתאר בהודעתו במשטרה (ת/6) את התנהלות הנאשם שהביאה אותו לבקש ממנו לעצור, את בריחתו מפניהם בעודו נוסע במהירות ומזגזג בין רכבים שהיו על הכביש, באופן שגרם לרכבים אחרים לזוז ולסטות בחדות מהדרך, וכאשר הוא עובר ברמזורים אדומים.

16. בהמשך לאמור, מבקשת המאשימה להתבסס על עדותו של המתנדב אלחנן (פרוטוקול מיום 21.1.16). תחילה, ב"כ המאשימה מתייחסת לכך שעדותו נמסרה רק כחודש לאחר האירוע. היא הדגישה, כי החוקר חזני, שגבה ממנו את העדות והעיד במשפט, התייחס לעניין זה בעדותו, שם אמר כי לא תמיד קיימת האפשרות לגבות הודעות באופן מיידי, ויש צורך לעשות "תיעוד" בין חקירות. לסברתו, פרק זמן של חודש הוא דווקא פרק זמן קצר יחסית. בהתאם לאמור, טוענת המאשימה כי אין לתת כל משקל לכך שעבר חודש עד שמסר את הודעתו, ואין לכך השפעה על מהימנות עדותו (הגם שכלל לא הוגשה הודעה זו). לטענת המאשימה, בעדותו של המתנדב אלחנן הוא תיאר את התנהלות הנאשם במחסום ותיאר את חצייתו של הנאשם בארבעה רמזורים בהם היה אור אדום (עמ' 91, 94 ו-95 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16). כמו כן הוא סיפר, כי מדובר בצמתים שלא ניתן לעבור בהם מבלי להאט (עמ' 109 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16), דבר המלמד על הסיכון הגבוה שבצורת נהיגתו של הנאשם. בהמשך לאמור מצינת ב"כ המאשימה, כי המתנדב אלחנן תיאר בעדותו כי ראה את הנאשם נוסע מהר ומזגזג בין רכבים, והתייחס לכך שאחד הרכבים נאלץ לסטות מהדרך. כן הוא תיאר כי הם היו במחסום עם אורות, ובמרדף הם כזרו לנאשם בזמן שהסירנות פעלו. המאשימה טוענת כי מדובר בעדות מהימנה, כאשר בעדותו הוא לא ניסה להשלים פרטים שלא זכר, כמו למשל באשר למרחק בין הרכבים, ולא ניסה להפריז מעבר למה שקרה.

17. בהתייחסותה לסתירות שעלו בין חלק מעדויות השוטרים והמתנדבים, טוענת המאשימה כי ברי שאין כל עד מתאר את האירוע באותו אופן. יתרה מזאת, לו היו העדים מתארים את האירוע באותה צורה בדיוק, הייתה ההגנה טוענת לקיום תיאום גרסאות. בעניין הפער בין עדותו של השוטרי יורי לעדותו של המתנדב אלחנן, אליה אתייחס בהמשך, טוענת ב"כ המאשימה כי השוטרי יורי הסביר בעדותו (עמ' 26 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16), שהוא אמנם שמר על קשר עין ברם הסביר כי הוא השתדל להתרכז בנהיגה תוך שדוהר אחר הנאשם, מה שיכול לדבריה להסביר את ההבדל בין הגרסאות, שכן המתנדב אלחנן יכל לראות את התמונה הכוללת, מאחר שהוא לא נהג. בהתאם טוענת ב"כ המאשימה כי מדובר באירוע בו עסוק השוטרי במרדף מלא באדרנלין, בעוד הוא מנסה לשמור על קשר עין, ללא שיסכן רכבים אחרים הנוסעים בכביש, דבר שבהחלט עשוי להסביר את ההבדלים שעלו.

18. בנוסף, מפנה ב"כ המאשימה לעדותו של השוטרי עדיאל רחמים, אשר מתאר כי החל לבצע חסימה וכי הוא דיווח בקשר כי הרכב של הנאשם חלף על פניו במהירות גבוהה וכי שעט לעברו. עדות זו היא למעשה עדות חיצונית לניידת שדלקה אחר הנאשם, והיא מאשרת למעשה את הדברים של השוטרים והמתנדבים שהיו בניידת כאשר לאופן נהיגתו של הנאשם. כמו כן תיאר השוטרי עדיאל בעדותו את איתורו של הנאשם ומעצרו ברח' שמיר, כאשר מסר בעדותו כי הנאשם היה עצבני וחסר מנוחה (עמ' 163 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.216 שורה 18 ואילך וכן בעמודים 64, 67). דברים אלו סותרים את טענת הנאשם בגרסתו לפיה ישב במקום ברח' שמיר חצי שעה לפני שהשוטרים הגיעו אליו. כמו

כן, הנאשם ציין כי אחת מהנעללים שלו נשארה בתוך הרכב, התנהגות תמוהה אשר אינה מתיישבת עם טענתו של הנאשם כי ישב במקום זמן רב לפני שהגיעו השוטרים.

19. לטענת המאשימה, התנהגות הנאשם בעת המעצר והמצב בו הוא נמצא שכשמצאו אותו, מתיישבים אף הם עם ההשערה המתבקשת כי הנאשם היה במנוסה בפרק הזמן שעבר מאז איבדו עמו קשר עין וכי המשיך להסתובב ברכבו על מנת לחמוק מהשוטרים. כמו כן, הנאשם מסר בבית המשפט ובחקירתו במשטרה שרישיון הנהיגה שלו לא היה בתוקף בזמן האירוע, וכן בחקירתו אמר (ת/8) שבפעם האחרונה שעצרו אותו שוטרים לקחו לו את הרכב. לטענת המאשימה, דברים אלה מחזקים את המניע שהיה לנאשם שלא לעצור בעת שהשוטרים הורו לו לעשות כן.

20. בהתייחסות להאשמת הנאשם בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, מפנה ב"כ המאשימה לע"פ 217/04 אלקוראן נ' מדינת ישראל (29.6.2005) (להלן: פס"ד אלקוראן) בפסק דין זה נקבע כי יש להחיל את הלכת הצפיות בעבירת סיכון אדם בנתיב תחבורה. בהתאם לאמור, טוענת המאשימה כי בענייננו מדובר בשוטרים שהעידו כי הם הורו לנאשם לעצור, כרזו לו והיו עם אורות דלוקים, ואין עוררין על כך שהם זוהו כמשטרה; ואי לכך, ובהתאם לאופן שבו נהג והסיכון בנהיגתו כפי שתואר על ידי השוטרים, מתגבשת עבירה זו ויש להרשיע בה את הנאשם בהתאם.

21. לעניין עבירת הפרעה לשוטר, השוטרים העידו כי הם הורו לנאשם לעצור והוא החל לעצור, אולם מיד לאחר מכן החל להאיץ והמשיך לנסוע. התנהגות זו מגלמת את העבירה של הפרעה לשוטר וברי כי יש להרשיעו בכך.

22. אשר לעדותו של הנאשם, מדגישה המאשימה כי הנאשם בחר לכפור כפירה כללית בעוד שרק במהלך עדותו מסר כי אינו מכחיש את זה שהוא זה שנהג, ומסר גרסה שלו לאירוע. המאשימה סבורה כי על בית המשפט לתת משקל לכך שהנאשם נחקר שלוש פעמים במשטרה (ת/8, ת/11 ו-ת/12), כאשר בשתי החקירות הראשונות הוא שיקר - בת/11 סיפר כי היה אצל חברה שלו הרבה זמן, אחרי זה הוא אמר כי לא זוכר מה מספר הטלפון שלה ולאחר מכן הוא המשיך להכחיש כי הוא נהג. בהודעתו האחרונה (ת/8), כאשר הוא כבר מבין שבידי משטרה הפרטים של חברתו, ושם היא תבוא להעיד תיסתגר גרסתו, הוא בוחר לספר, בניגוד לגרסתו הקודמת, כי לא היה אצלה. גם הגרסה שהוא מסר בעדותו בבית המשפט שונה מגרסתו האחרונה במשטרה (ת/8) בה הוא סיפר כי הוא נסע לחברה שלו, ובשום שלב לא סיפר כי הוא המתין למטה על יד ביתה במשך חצי שעה כפי שהעיד בבית המשפט. לטענת המאשימה, הסתירות בגרסאות וחוסר הקוהרנטיות מלמדות כי הנאשם ביצע את העבירות שיוחסו לו בחקירותיו ובכתב האישום, והיה בעל מניע להימלט מהמשטרה.

סיכומי ההגנה

23. בראשית דבריה הבהירה ב"כ הנאשם כי אין מחלוקת באשר לעובדה שהנאשם הוא זה שנסע ברכב המוזכר בכתב האישום. כמו כן, אין מחלוקת בעובדה שבמהלך נסיעתו הוא עבר במחסום בדרך חברון ולאחר מכן המשיך בנסיעה קצרה לתוך גילה. בנוסף, הנאשם מאשר כי בסופו של דבר, בשעה 01:48 לפי דו"חות השוטרים הוא נתפס ברחוב השמיר 53 בסמוך לביתה של מי שהייתה אז חברתו. הסוגיות עליהן כן חלוקים הצדדים הן, באשר לטענת המאשימה שבמחסום הראשון הבחין הנאשם בשוטר שהורה לו לעצור והוא נמלט מהמקום בנסיעה מהירה. כמו כן יש מחלוקת בנוגע לתיאור המופיע בכתב האישום, לפיו עקף הנאשם רכבים בצורה מסוכנת שגרמה להם לזוז מהדרך ולבלום, ונסע ברמזור אדום; בעוד שהנאשם טוען כי נסע בצורה רגילה, וכלל לא היה מודע לכך שרודפים אחריו. בהקשר זה, הנאשם מכחיש כי השוטרים כרזו לו וסימנו לו לעצור או סימנו לו באמצעות סירנה. כמו כן, אין הסכמה בעובדה שהיה מחסום שני במסלול שבו נסע הנאשם במהלך האירוע.

24. בהמשך לאמור מתייחסת ב"כ הנאשם לכך שציון העדר רישיון נהיגה בתוקף מופיע בכתב האישום כנסיבה בלבד, ולא כעבירה בה מואשם הנאשם; וזאת נוכח טענת ההתיישנות שהתקבלה. לטענת ב"כ הנאשם, אף אם הדבר צוין כנסיבה בלבד, העובדה לא הוכחה בפועל במשפט, ואין לייחס לכך את המניע אשר בגללו הוא ברח מהשוטרים כפי שטוענת המאשימה.

25. בהתייחס לנסיבות נוספות שתוארו בכתב האישום, טוענת ב"כ הנאשם כי בכתב האישום נאמר כי רכבים נאלצו לסטות מהנתיב עקב נהיגתו המסוכנת של הנאשם, אולם נוכח סתירות בין העדים, אשר יפורטו להלן, טוענת ב"כ הנאשם כי התביעה לא עמדה בנטל הנדרש להוכיח עובדה זו. נסיבה זו מהווה למעשה המקור להאשמת הנאשם בעבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה, ומשלא הוכחה אין להרשיע את הנאשם בעבירה זו. לטענת ב"כ הנאשם, העדים - השוטר יורי, המתנדב אלחנן והמתנדב חיים - ישבו באותה נידת ועברו את אותו המסלול בדיוק, אולם כל אחד מהם מתאר תיאור אחר לחלוטין. בהודעתו של השוטר יורי (ת/6) הוא מתאר כלי רכב שנאלצו לסטות ימינה ושמאלה ברחוב רזמריין, בעוד שהמתנדב אלחנן בעדותו בבית המשפט דיבר על רכב אחד בדרך חבון שנאלץ לבלום; ואילו המתנדב חיים סיפר על רכב שהיה בנתיב הנגדי אחרי אי תנועה, שבא לפנות שמאלה ונאלץ לבלום בעקבות הנסיעה של רכבו של הנאשם. כמו כן, טוענת ב"כ הנאשם כי ישנן סתירות בין העדויות של העדים האמורים באשר למקום בו אבד קשר העין עם רכבו של הנאשם, דבר הפוגע במהימנות העדויות, ולא ניתן להרשיע את הנאשם בהסתמך עליהן.

26. בנוסף לכך, טוענת ב"כ הנאשם כי לא הובאו ראיות חיצוניות כדי להוכיח את טענות השוטרים בעניין הרכבים שנאלצו לסטות מן הכביש, והטענה העובדתית מתבססת אך ורק על עדויות השוטרים שהיו יחד ברכב. בהקשר זה מודגש כי דו"ח הפעולה (ת/6) שמתאר את המרדף הוכתב על ידי השוטר יורי למתנדב אלחנן כאשר המתנדב חיים יושב מאחור ושומע את אשר הוא מכתב, וסיטואציה זו גרמה למעשה לתיאום של גרסאות השלושה ופוגעת ביכולת לקבוע כי הם קלטו את האירוע בחושים שלהם. לטענתה, בהעדר ראיה חיצונית לכך שרכבים סטו מן הכביש לא ניתן לקבוע כי נסיבה זו אכן התקיימה. לו רצתה המשטרה להוכיח את הסיכון שנוצר לשאר הנוסעים בכביש היה עליה לבדוק את פרטיהם של הרכבים שנאלצו לסטות. לדברי ב"כ הנאשם, מהראיות עולה כי היו מספר נידות באזור במהלך האירוע וניתן היה לבקש מאחת הניידות לבדוק את הפרטים של הרכבים שהיו על הכביש וסוכנו. לטענתה, מדובר במאמץ סביר הואיל ולא היו רכבים רבים על הכביש באותה עת.

27. כמו כן, מציינת ב"כ הנאשם את הסתירות שעלו בין דו"ח הפעולה, ההקלטה של גל הקשר וההודעה במשטרה של השוטר יורי. בהודעה במשטרה מסר השוטר יורי כי הוא איבד קשר עין עם הרכב בצומת רזמריין, בדו"ח הפעולה כתב כי איבד קשר עין בצומת אונטרמן ואילו בגל הקשר נשמע שהוא מדבר בכלל על אזור צומת הבנקים, שלדבריה רחוק מאוד משני המקומות האלה. סתירות אלו פוגעות במהימנות דו"ח הפעולה והודעתו במשטרה, ואין מאפשרות להסתמך עליהן.

28. בנוסף, מתייחסת ב"כ המאשימה ל"איתות" שנטען שנעשה לנאשם על ידי השוטרים. אף כאן, לטענת ההגנה, עלו סתירות בין העדים עצמם וגם סתירות פנימיות בעדויות שלהם. השוטר יורי מסר שהוא סימן לנאשם לעצור עם אורות כחולים והודיע בכריזה ואילו בדו"ח הפעולה כותב רק על השימוש באורות הכחולים. כמו כן, בעדותו של המתנדב אלחנן הוא אומר כי כרזו לרכב אבל הוא לא ידע למסור פרטים אחרים, מה הם כרזו, מי כרז וכדומה.

29. בהתייחס לגרסאות הנאשם טוענת ב"כ הנאשם כדלהלן: הנאשם מסר שלוש הודעות במשטרה, שנגבו ממנו במהלך 12 השעות שלאחר מעצרו. שתי ההודעות הראשונות נגבו באמצע הלילה, ולטענת הנאשם לא הוסברה לו הזכות להיוועץ עם עו"ד מהסנגוריה הציבורית, אלא רק על זכותו הכללית להיוועץ עם עו"ד. בנוסף, טוען הנאשם כי למעט בחקירה הראשונה, הוא לא הוזהר שהוא חשוד בעבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה; וכן גם בחקירה הראשונה הוא לא נשאל על כך שום דבר מהותי. כמו כן, טוענת ב"כ הנאשם כי כל חקירותיו נעשו לאחר שלא ישן, לא אכל ולא

הוסבר לו באופן מפורש מהם זכויותיו. הדברים האמורים נכונים לטענתה באשר לכלל האישומים שיוחסו לו, לגביהם לא נשאל שאלות מהותיות אלא רק שאלות כלליות. בהתחשב באופן בו נחקר הנאשם ניתן להבין את הפער שבין הודעותיו במשטרה לבין עדותו במשפט.

30. בהתייחס להוכחת העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, טוענת ב"כ הנאשם כי יסודות העבירה כלל לא הוכחו. מעבר לכך היא מציינת שבהנחיית פרקליט המדינה שנידונה במסגרת הטענות המקדמיות, יש להוכיח כי הפגיעה ברכבים החולפים, והסיכון שנוצר לחיי אדם, נמנע רק בשל התנהגות אותם רכבים, דבר אשר לא הוכח במשפט.

דין והכרעה

31. כאמור, במסגרת ההליך כפר הנאשם כפירה כללית, בעוד שהמחלוקת בין הצדדים חודדה רק לאחר סיכומי ההגנה. יוער כי עובדה זו הקשתה מאוד על בירור העובדות לאשורן והאריכה את העדויות שלא לצורך. לאחר סיכומי המאשימה הובהר כי עיקר המחלוקת שלפנינו נוגעת לשאלה האם הוכח כי התקיימו יסודות העבירה הנדרשים בעבירה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ואם הוכח למעשה כי התקיימו הנסיבות המתוארות בכתב האישום המתייחסות לאופן נהיגתו של הנאשם. הנאשם אינו חולק על כך שהוא נסע ברכב בזמן האירוע, אולם לטענתו לא הוכח כי הוא נסע ברמזור אדום, שנהג ללא רישיון וכי היה כלל מודע לכך שהוא נמלט משוטרים.

32. אחת הטענות המרכזיות אותה טוענת ההגנה היא כי לא מתקיימות יסודות העבירה, לאור העובדה כי כלל לא הוכח כי הוא נסע בצורה המסכנת חיים ולא הוכח כי רכבים אחרים סוכנו בפועל, כפי שפורט לעיל.

33. במסגרת הדיון בטענות המקדמיות, עסקתי בטענה של אכיפה בררנית, שם דנתי **בהנחיות פרקליט המדינה מספר 2.17 - מדיניות התביעה בהעמדה לדין של נהגים המנהלים מרדפים בכביש (6.11.06)** (להלן: הנחיית פרקליט המדינה), המתייחסת לסוגיה של הגשת כתב אישום בעבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין - סיכון אדם בנתיב תחבורה. הנחיית פרקליט המדינה האמורה ניתנה במטרה לאחד את מדיניות הפרקליטות בנוגע להגשת כתבי אישום בתופעת המרדפים בכבישים. הנחייה זו נכתבה לאחר שהעיר על כך בית המשפט העליון שדן בשאלה של העמדה לדין בעבירה זו, ועמד על כך כי מוטב שפרקליטות המדינה תגבש מדיניות אחידה באשר להגשת כתבי אישום בגין העבירות השונות הקשורות לתופעה זו (ראו, בש"פ 3383/05 **אנואר נ' מדינת ישראל** (17.4.2005)). בהנחיה צוין כי על פי הפסיקה, הלכת הצפיות חלה לצורך החלת סעיף 332(2) לחוק העונשין בדבר סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, והמסקנה היא שניתן להשתמש בסעיף זה במקרים של נהיגה בפראות, בהתקיים היסוד הנפשי הנדרש. נקבע כי היסוד הנפשי יתממש בהתקיימותם של שני תנאים: (א) מודעות הנהג לנהיגתו הפרועה; (ב) במהלך המרדף הנהג התנגש בכלי רכב אחרים, או כאשר הפגיעה בכלי רכב אחרים נמנעה אך ורק בשל פעולה של נהגי כלי הרכב החולפים או ניידות המשטרה עליה לא יכול היה הנהג להסתמך מראש, ואשר בלעדיה, התוצאה הקרובה לוודאית של המשך נהיגת הנהג באופן בו נהג הייתה סיכון בטיחותם של כלי התחבורה ונוסעיו.

34. בהתייחסותה לכוונותיו של הנאשם, המאשימה מבקשת להפנות לפס"ד **אלקוראן**, שם נפסק שכלל הצפיות חל על עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין:

האם כלל הצפיות חל על עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה? שאלה זו הושארה בעבר בצריך עיון (בש"פ 6792/97 **חסון נ' מדינת ישראל** (לא פורסם)). דעתי היא שיש להשיב לשאלה זו בחיוב. מתקיימת שקילות מוסרית בין מי שביקש להשיג את היעד המוגדר בעבירה, פגיעה בנוסע נתיב תחבורה או כלי תחבורה או סיכון בטיחותו, לבין מי שראה מראש את השגתו של יעד כזה כאפשרות קרובה לוודאי. מסקנה זו נובעת מהתכלית שביסוד האיסור בסעיף

332(2) לחוק העונשין, שעניינה בהגנה ושמירה על חייהם של המשתמשים בדרך. אכן, בהעדר ערך גובר המקום פירוש סביר אחר לפיו אין להחיל את כלל הצפיות, יש להחיל את כלל הצפיות...

לא מצאתי טעם המחייב שלא להחיל את כלל הצפיות בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה. תכליתו של האיסור בסעיף 332(2) לחוק העונשין היא להגן על חייהם ובטיחותם של נוסעים המשתמשים בנתיב תחבורה או בכלי תחבורה ולהבטיח את התנועה בדרך (ע"פ 1184/00 מחמ"ד נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 159, 165). לדידי, השמירה על שלמות גופו, חייו ובטיחותו של האדם היא ערך המצדיק הגנה מפני פגיעה לא רק כאשר לעושה המעשה המטרה להשיג את היעד האסור, אלא גם מקום שהוא צפה כאפשרות קרובה לוודאי את התממשות המטרה האסורה, ואפילו לא רצה בה... מנגד, לעומת זאת, לא ניתן להצביע, ואף המערער לא עשה זאת, על ערך כלשהו אשר עשוי להוות משקל שכנגד לפירוש זה. ואכן, קשה לחשוב על ערך ציבורי, חברתי או אחר, העשוי להביא למסקנה שאין להחיל את כלל הצפיות בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה. אין הגיון אפוא, במקרה זה, בהגבלת האיסור וההרתעה אך למקרים בהם המעשים נעשים מתוך רצון להביא לנזק האסור... אין כל הצדקה להגן על נהגים הנוהגים באופן מסוכן הפועלים ברמה של צפיות בדרגה קרובה לוודאי כי חייהם של חפים מפשע יסוכנו בכביש. אין לאדם חירות לנגד דרך כאוות נפשו תוך סיכון חייהם של אחרים במודע. נהיגה פרועה אינה ערך הראוי להילקח בחשבון על-ידי הפרשן בבואו לפרש את העבירה לפי סעיף 332(2). על כן, יש לומר כי כלל הצפיות חל בעבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, שעניינה סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה.

35. בהתאם לאמור, טוענת המאשימה כי גם מבלי שהוכחה כוונה מצדו של הנאשם לסכן רכבים אחרים או עוברי אורח, התנהגותו מלמדת על התוצאה ועל היסוד הנפשי הנדרש.

36. כפי שביארתי כבר בהחלטתי בטענות המקדמיות, יש לבחון אם מתקיים כלל היסוד העובדתי הנדרש לשם החלת הלכת הצפיות בעניינינו. לגופו של עניין, ראיות המאשימה לעובדות כתב האישום מתבססות בעיקר על הודעות השוטרים יורי ועדיאל, ועל המתנדבים חיים ואלחנן, לצד הגרסה שהציג הנאשם עצמו, אשר לטענתה אינה קוהרנטית ואינה מצליחה לספק הסבר חלופי להתנהגותו באותו אירוע נשוא כתב האישום.

37. בהתחשב באמור, אבקש להתייחס תחילה להודעות השוטרים והמתנדבים ולטענות שהעלו הצדדים בעניין עדותם, ולאחר מכן אבחן את גרסאותיו של הנאשם.

השוטר יורי

38. מדובר בעדות של השוטר אשר עמד במחסום בדרך חברון וסימן לנאשם לעצור, ולאחר שהנאשם לא עצר, הוא ושני המתנדבים נכנסו לניידת והוא זה שנהג בניידת במהלך המרדף. הודעתו במשטרה, וכן דו"ח הפעולה שכתב לאחר האירוע, הוגשו כראיות במשפט (ת/6 ות/7), וזאת לאחר שבראשית עדותו מסר כי אינו זוכר את האירוע כלל. התביעה ביקשה להגיש את הודעתו ואת הדו"ח בהתאם לכלל הקפאת הזכירה, אולם ההגנה התנגדה לכך וטענה כי במהלך העדות העד נזכר בפרטים ולא ניתן לומר כי הכלל חל בעניינינו. על פי ההלכה הפסוקה, ניתן במקרים המתאימים לקבל מסמך שכזה כראייה לאמיתות תוכנה, ואף להעדיפה על פני עדותו של העד בבית המשפט (ע"פ 869/81 שניר נ' מדינת ישראל (4.8.11)). במקרה דנן, העד לא זכר את האירוע גם לאחר קריאת הדו"ח וההודעה. הוא אמנם חידד חלק מהנושאים לאחר חקירתו הנגדית, אולם תשובותיו לא לימדו על כך שהוא זכר את עיקר האירוע, וכן ענה על שאלות ב"כ הנאשם באופן כללי ללא הוספת פרטים מאותו אירוע אלא על בסיס מה שקרא בדו"ח ובהודעה, ועל פי ידע כללי אודות אירועים מאין אלה. סביר כי בחלוף שלוש שנים, שוטר שזהו מקצועו, אשר נטל חלק באירועים רבים דומים, לא יזכור את פרטי האירוע הספציפי. דו"ח הפעולה וכן הודעתו במשטרה נכתבו ונגבו ממנו באותו

הלילה בסמוך לאירוע, וניתן ללמוד מהם על מהימנותם. כמו כן, הגרסה שמסר בהודעה מתיישבת הן עם גל הקשר והן עם הודעות שאר העדים.

39. בהודעתו ובדו"ח הפעולה מסביר השוטר יורי את אשר התרחש במחסום ובמרדף. בת/6, ההודעה במשטרה מיום 20.2.13, הוא מתאר את התחמקות הנאשם מהמחסום לאחר שסימן לו לעצור:

הייתי במשמרת יחד עם המתנדבים אברהם וחיים מזרחי, הגיע אלי רכב שהתנהג מוזר מלכתחילה כלומר האט, שינה לפניי המחסום כיוונים, ואז עצרתי אותו עם היד, וכשראיתי את הנהג הוריתי לו לעצור בצד, הנהג לקח טיפה ימינה ואז האיץ את הנסיעה עקף את הניידת והחל לברוח, ואז אנחנו אחריו לכיוון גילה תוך כדי העברת דיווח בגל הרכב הלך בנסיעה פרועה. (ש' 4 - 8).

כמו כן בהמשך הודעתו מתאר יורי את המרדף, כיצד רכבו של הנאשם נוסע בצורה המסכנת את שאר הרכבים בכביש וכי עבר ברמזור אדום:

[ניידת] 406 חסם את הרכב על רחוב רוזמרין אבל הרכב עקף את הניידת והמשיך את הנסיעה לכיוון מעלה, תוך כדי שהוא עוקף רכבים וזורק אותם הצידה, בצומת המור רוזמרין עבר באדום מלא, ואז התחלתי לאבד קשר עין, אך מרחוק ראיתי נסיעה פרועה לכיוון גילה ב' שם איבדתי אותו סופית. (ש' 11-13)

האירוע תואר גם בדו"ח הפעולה (ת/5):

במהלך פעילות שגרתית עם המתנדבים אלחנן וחיים מזרחי ביצענו מחסום על רחוב דרך חברון לכיוון דרום (בית לחם) כאשר אני בודק רכבים אלחנן מאבטח וחי בודק את התעודות במסוף אני סימנתי לרכב הונדה בצבע כסף לעצור, הרכב נעצר ביקשתי ממנו לעמוד בצד הכביש לפני הניידת, הרכב התקדם באיטיות לכיוון צד הכביש ואז בפתאומיות פנה בחדות שמאלה עקף את הניידת ובמהירות גבוהה מאוד וחיתוך נתיבים החל לברוח תוך סיכון חיי אדם על הכביש עד כדי שרכבים שנסעו על הכביש נאלצו לבלום ולזוז לצד הכביש. הודעתי בגל למוריה 41 שרכב לא נענה לקריאתי ומוריה 41 הוראה לצוות 406 לחסום את כביש הרוזמרין ואני עקבתי אחרי הרכב בנסיעה מבצעית תוך הפעלת אורות כחולים ואמצעים ועברנו באורות אדומים באישור של מוריה 41 מוריה 406 חסם את כביש הרוזמרין לכיוון גילה הרכב עקף את הניידת והמשיך בנסיעה מופרזת תוך כדי שהוא עובר צמתים באור אדום וזורק רכבים הצידה קשר עין אבד בצומת אונטרמן הגננת ואנחנו המשכנו לתוך גילה...."

40. כמו כן, הוא מעיד בהודעתו כי ניידת 406 חסמה את הרכב אולם גם ניידת זו עקף הנאשם. דברים אלו מתיישבים עם האמור בגל הקשר שהוגש בהסכמה (ת/3ב'). שם נשמע כי במהלך המרדף דיווח השוטר יורי על בריחתו של הרכב במחסום בדרך חברון וכי החלו במרדף. ניידת 406 בה נהג השוטר עדיאל רחמים הייתה באותו זמן בצומת רוזמרין-גילה והחל לבצע חסימה, אולם, כפי שעולה מגל הקשר, מהודעתו של השוטר יורי במשטרה וכן לאחר מכן מעדותו של השוטר עדיאל רחמים, הרכב חלף על פני הניידת במהירות בעוד שהניידת בה נהג השוטר המשיכה במרדף אחריו.

41. בסיכומיה טוענת ב"כ הנאשם כי ישנן סתירות באשר למיקום בו איבד יורי קשר עין עם רכבו של הנאשם, שכן בדו"ח הפעולה (ת/5) הוא אומר כי איבד קשר עין בצומת אונטרמן והגננת, בעוד שבהודעה במשטרה הוא מסר כי איבד קשר עין בצומת הגדולה שלאחר אונטרמן והגננת, ובגל הקשר הוא מדווח כי איבד קשר עין בצומת הבנקים שבגילה- הצומת שליד בנק הפועלים. לדבריה של ב"כ הנאשם, סתירות אלו מערערות את מהימנות ההודעות וההסתמכות עליהם. סבורני כי יש לדחות טענה זו. ראשית אעיר כי השאלה מתי אבד קשר העין עם הרכב אינה רלוונטית כלל לענייננו באופן מהותי, הואיל ואין מחלוקת בעניין זיהוי רכבו של הנאשם. אשר לפגיעה במהימנות, לאחר בחינת האמור

בדו"ח ובהודעה וכן לאחר עיון במפה של האזור, לא נראה כי מדובר בסתירות מהותיות כלל. הניידת רדפה אחרי רכבו של הנאשם לאורך רחוב הרוזמרין העולה לשכונת גילה, רחוב הממשיך לרחוב הגננת. בהודעה הוא אומר כי איבד קשר עין בצומת מרכזי אחד אחרי אונטרמן והגננת, ואילו בגל הקשר הוא אומר שזה היה בצומת הבנקים, ליד בנק הפועלים. עיון במפה של האזור מלמד כי מדובר למעשה באותו הצומת, כך שלא ניתן להצביע על סתירה. בדו"ח הפעולה מציין השוטר כי איבד קשר עין בצומת אחד לפני צומת הרחובות אונטרמן והגננת, מדובר אמנם בסתירה מסוימת אולם במהירות שנסעו בה אין מדובר בסטייה מהותית אלא בהבדל של מספר שניות בין הצמתים, ואין בכך כדי להשליך על מהימנות יתר דבריו. הן מהדו"ח, והן מההודעה ומגל הקשר מצטיירת תמונה אחת, לפיה לאורך רחוב הרוזמרין והגננת המשיכו במרדף אחד רכבו של הנאשם באזור של צמתים אלו במהירות גבוהה, ומדובר למעשה בהבדל של שניות בו אבד קשר העין עם רכבו ובעקבות כך החלו בסריקות. הדבר אינו פוגע במהימנות העד, כי מדובר באותו אירוע, ובנסיבות העניין, לשאלה אם איבד קשר עין צומת אחד לפני או אחרי, אין משמעות. הדבר מקבל משנה תוקף בהתחשב בכך שהתיאור של נסיעתו המסוכנת של הנאשם וחציית רמזור באור אדום קודם במיקום למקומות אשר שם אין ספק מההודעה ומהדו"ח כי היה מצוי בקשר עין עם רכבו של הנאשם.

העד עדיאל רחמים:

42. מדובר בעדותו של השוטר אשר נהג בניידת 406. העד העיד כי בזמן שנסע בניידת ברחוב רוזמרין לכיוון דרך חברון, הוא קיבל קריאה בקשר בה נמסר מניידת 405 (הניידת של השוטר יורי), כי רכב חמק מהם. באותו זמן הוא היה בצומת רוזמרין-גילה או אז קיבל הוראה לבצע חסימה במקום. בעדותו מסר כי לאחר קבלת הדיווח ביצע סיבוב פרסה, חסם שני נתיבים עם הניידת וירד ממנה כדי להוציא דוקרנים, אולם אז ראה רכב מסוג הונדה בצבע כסוף מגיח לעברו ועובר אותו (ראו, עמ' 58 לפרוטוקול הדיון מיום 21.2.16). לאחר מכן הוא מסר כי ראה את הניידת בה היה השוטר יורי רודף אחר הרכב (ראו, עמ' 62 לפרוטוקול הדיון מיום 21.2.16).

43. כן הוא תיאר בעדותו את הרגע שרכבו של הנאשם עבר אותו:

הרכב אם אני משתמש במילים ממש שעט לעברי. במהירות גבוהה מאוד. על מנת לעקוף אותי הוא ביצע חריקה בלימה חזקה. הוא עקף אותי כאילו אם זה כיוון הנסיעה יש לו שמאלה והמשיך ישר לכיוון גילה לפני שאני עוד הספקתי. (ראה: עמ' 61 ש' 18 - 22 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16).

עוד הוא מסר בעדותו כי הוא החל לבצע חיפושים בשכונת גילה אחר רכבו של הנאשם, עד שמצא רכב שתואם את התיאור של רכבו של הנאשם ברח' שמיר, שם ראה לדבריו את הנאשם עומד ליד הרכב באופן שאותו הגדיר עצבני וחסר מנוחה, וכשהוא פונה אל הנאשם, הלה הכחיש כל קשר לרכב עצמו (ראו, עמ' 63, עמ' 64 ש' 27-28 לפרוטוקול הדיון מיום 21.12.16).

בהמשך תיאר את המפגש עם הנאשם כך:

ניגשתי הוא לא ממש התייחס אלי. אני ניגש אליו בדבר הרכב לא נוגע בו עדיין או משהו. הוא מכחיש כל קשר לאירוע שהיה או לרכב בכלל. מרים את הפלאפון רוצה לדבר בטלפון. אני מבקש ממנו להפסיק פעם פעמיים. הוא לא מפסיק למקום מגיע קצין יחידה שלי באותו זמן רמי לבלקוביץ'. אומר לו השוטר ביקש ממך להוריד את הפלאפון תוריד. הוא אומר הוא לא מתייחס. ואז התחלנו הודענו לו שהוא עצור וממש תפסנו לו את היד על מנת שיפסיק לדבר בטלפון על מנת לעצור אותו. ידיים מאחורי הגב. (ראה: עמ' 65 ש' 4-10 לפרוטוקול הדיון מיום 21.2.16).

44. בנוסף לאמור, לאחר שרוענן זכרוננו במהלך העדות בבית המשפט, נזכר העד כי על פי דו"ח הפעולה שכתב לאחר האירוע, הוא ראה את הנאשם ליד הרכב כשהוא נועל נעל אחת בלבד (ראו, עמ' 66 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16). כמו כן, לאחר שרוענן זכרוננו נזכר כי מסר בהודעה כי שותפתו אמרה לו כי ראתה אותו בדיוק נועל את האוטו, דבר אשר הוסיף לחשד בו (ראו, עמ' 71 - 72 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16). בהמשך לכך, בעדותו עלה כי הוא מילא דו"ח מעצר לפיו חשוד הנאשם בעבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה ובהכשלת שוטר (ראו, עמ' 74 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16).

45. דבריו של העד עדיאל רחמים היו אמינים, הוא זכר את מרבית האירוע ולגבי פרטים שלא זכר לא ניסה להשלימם אלא אמר בכנות כי הוא אינו זוכר, בעוד שבחלקם נזכר לאחר שרענן זכרוננו. כמו כן, הדברים מתיישבים עם שאר העדויות שנשמעו וכן עם גל הקשר.

המתנדב אלחנן

46. עדותו של המתנדב אלחנן נשמעה בבית המשפט. מדובר בעד שהיה מתנדב במשטרה בזמן האירוע, והוא ישב ברכב לימינו של הנהג - השוטר יורי. העד מסר הודעה במשטרה ביום 18.3.13, כחודש לאחר האירוע, ברם הודעה זו לא הוגשה במסגרת ההליך והעד העיד מזיכרוננו. בעדותו מסר כי הוא והשוטר יורי עמדו בדרך חברון במחסום, כאשר הגיע רכבו של הנאשם ועקף אותם, והחל לנסוע במהירות בדרך חברון לכיוון קבר רחל, או אז עלו העד, השוטר יורי והמתנדב חיים על הניידת ודלקו אחריו. בעדות סיפר העד כי הנאשם פנה ימינה לכיוון גילה והם המשיכו אחריו לאורך רחוב רוממין (ראו, עמ' 91 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16).

47. כמו כן, העד מסר כי ראה את רכבו של הנאשם חוצה ארבעה צמתים ברמזור אדום. לעד הוצגה מפה של האזור (ת/10), ובהתייחס אליה ציין באילו מקומות ראה את רכבו של הנאשם נוסע ברמזור אדום. לפי עדותו, הוא ראה את רכבו של הנאשם עובר בפעם הראשונה ברמזור אדום בצומת רוממין עם ציר 60 (כביש המנהרות), פעם שניה בצומת רוממין ושלמה דוגה, פעם נוספת צומת רוממין והלבונה ופעם אחרונה בצומת רוממין ודב יוסף (ראו, עמ' 92-93 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16). העד מסר כי איבדו קשר עין עם רכבו של הנאשם באזור רחוב הגננת, שם ישנו סיבוב שמאלה (ראו, עמ' 93 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16).

48. את אופן נסיעתו של הנאשם במהלך המרדף תיאר העד אלחנן מספר פעמים במהלך עדותו:

ש: איך הוא נסע?

ת: מהר מאוד וזיגזג בין רכבים אני זוכר שאנחנו התחלנו את הנסיעה גם על דרך חברון. רכב שהיה נאלץ לעצור כזה ולסטות הצידה כדי שהוא יוכל לעבור בין הרכבים כי הוא זגזג בין הרכבים בתחילת דב יוסף... אני זוכר שרכב אחד נאלץ לעצור איך שאנחנו התחלנו, איך שאנחנו עלינו לניידת התחלנו את הנסיעה ממרחק קלטתי כאילו היה שני רכבים. אז היה שני רכבים אז הוא זגזג ביניהם. ואחד נאלץ לעצור כאילו בשביל שהוא יוכל לעבור.

(עמ' עמ' 96 ש 9-6 ו-ש' 12-15 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16)

וכן בהמשך עדותו:

אני זוכר רכב אחד שבלם בפתאומיות זה אני זוכר. זה רכב פרטי אני לא זוכר את הצבע או את הסוג. אבל היו עוד רכבים שסטו ונסעו הצידה מעין פילסו את הדרך.

(עמ' 107 ש' 1-2 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16)

אני זוכר רכב אחד שבלם בצורה רצינית שכאילו זה היה ניכר ולכן זה נחרט בזיכרוני.

(עמ' 107 ש' 23-24 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16)

49. עוד ציין אלחנן במסגרת עדותו כי כרזו לנאשם במהלך המרדף אולם הוא לא עצר :

ש: אז אתם כורזים אתם כורזים ומפעילים סירנות וכו' ומה עושה הרכב בזמן הזה?

ת: ממשיך לברוח.

ש: תוך כדי הכל?

ת: כן אנחנו כורזים ונוסעים אחריו. אנחנו נוסעים אחריו כורזים לו מפעילים סירנות כדי שהוא ישמע אותנו. והוא לא עוצר. אם הוא היה עוצר זה היה נגמר.

(עמ' 102 ש' 14-20 לפרוטוקול הדיון מיום 21.16).

50. דבריו של עד זה היו אמינים, אף אם לא זכר פרטים ספציפיים מהאירוע. כשנשאל על כך ענה בכנות כי הוא אינו זוכר את כל הפרטים, וכי מדובר בפעילות שגרתית בה לוקח חלק רבות. בסיכומיה עמדה ב"כ הנאשם על מספר סתירות העולות בין דבריו של עד זה לבין דבריו של השוטר יורי והמתנדב הנוסף חיים מזרחי, וכמו כן הצביעה על כך שדו"ח הפעולה אותו מילא השוטר יורי הוכתב על ידו לעד זה ויש לכך לדבריה משמעות למהימנות של עדותו זו. אל סוגיות אלו אתייחס בהמשך.

המתנדב חיים:

51. עד זה אף הוא מתנדב משטרה, אשר במהלך האירוע נשוא כתב האישום עמד במחסום, ולאחר מכן נסע בניידת יחד עם השוטר יורי והמתנדב אלחנן, כאשר הוא ישב מאחור. בעדותו הוא מתאר את הרגע בו הגיע הנאשם למחסום והחל לברוח מהמקום ואת העובדה שעקף את המחסום של השוטר עדיאל ברח' רוזמרין, וכן כי עבר ברמזור אדום בצומת של רחוב המור:

אני ועוד מתנדב יורי פרומן ואלחנן אברהם, הוא גם מתנדב פתחנו מחסום מ.פ. חברון לכיוון גילה מול מנזר אליאס ובדקנו רכבים חשודים. אז הגיעה לעברנו הונדה, השוטר יורי אמר לו לעצור עם היד, הוא הוא האט את הרכב, הוא התכוון לכיוון השוטר, השוטר אמר לו שלום וזהו, הוא לא ענה לו בדיוק, הנהן לו עם הראש, אמר לו תעצור בצד.

ש: מי זה הוא לא ענה לו?

ת: נהג הרכב, לא יודע את השם שלו נהג ההונדה. כשלא עונים זה מעלה את החשד אז אמר לו תעצור בצד. איך שהוא אמר לו תעצור בצד הוא נסע טיפה לאט ונתן גז כאילו וברח, לא עצר בצד אז עלינו על הרכב דיווחנו בקשר שבורח לכיוון גילה ואז ניידת שעדיאל גם שוטר היה בה חסם את הצומת של כביש המנהרות, פנייה שמאלה לכיוון המנהרות ישר לכיוון גילה הוא חסם את כל הצומת ואנחנו התחלנו לנסוע אחריו.

ש: מי זה אחריו?

ת: אחרי ההונדה. הוא פנה ימינה לכיוון גילה ראה את הניידת לא עצר, עקף אותה מצד שמאל המשיך בנסיעה. אנחנו נסענו אחריו בעלייה איבדנו אותו לא ראינו אותו, ראינו אותו עובר באדום בצומת של רחוב המור חצה את הצומת ומשם כבר איבדנו קשר. (ראה: עמ' 141 ש' 6-14 לפרוטוקול הדיון מיום 21.6.16)

בהמשך לבקשת בית המשפט תיאר עד זה את אופן נסיעתו של הנאשם בצורה מפורטת:

הוא נסע בצורה כאילו, הוא נסע מהר, אנחנו לא הספקנו להשיג אותו, הוא חתך רכבים, רכבים עצרו כאילו בלימה פתאומית, הוא עבר באדום בטוח הוא עבר באדום כי אנחנו ראינו את זה. הוא סיכן את החיים של הנהגים שהיו על הכביש. (ראה: עמ' 142 ש' 13-16 לפרוטוקול הדיון מיום 21.6.16)

כמו כן, בהמשך במסגרת חקירתו הנגדית, פירט העד את נסיעתו של הנאשם ברמזור אדום בצומת רוזמרין והמור, וכן את בלימתו הפתאומית של אחד הרכבים על הכביש:

ש: הבנתי. אתה אומר שהיו רכבים שבלמו בלימה פתאומית.

ת: נכון.

ש: אתה יודע להגיד על כמה רכבים מדובר?

ת: לא זוכר.

ש: מה אתה כן זוכר לגבי העניין של הרכבים?

ת: שהוא עבר בדיוק בעלייה.

ש: איזו עלייה?

ת: עלייה של רוזמרין ואחרי שהוא עקף את הניידת של עדיאל הוא לצומת, בצומת היה רמזור אדום אני זוכר שמשהו בא לפנות שמאלה כאילו משהו בא מגילה ובא לפנות שמאלה לרחוב המור, אחד האזרחים לחץ ברייקס עצר עצירה פתאומית והוא בא לפנות שמאלה ובדיוק ההונדה חתכה את הצומת.

(עמ' 146 ש' 16-24 - עמ' 147 ש' 1-2 לפרוטוקול הדיון מיום 21.6.16).

52. עד זה זכר את האירוע במלואו, סימן במפה את המקומות בהם נסעו אחר הנאשם והיכן ראה אותו עובר ברמזור אדום, וכן את המקום בו לדבריו איבדו קשר עין. כמו כן, הוא העיד כי מדובר באירוע שלא קורה כל יום, בייחוד כאשר אתה מתנדב. דבריו של העד היו אמינים, הוא מסר פרטים מזיכרונו, ופרטים שלא זכר אמר כי אינו זוכר. ב"כ הנאשם הצביעה על מספר סתירות בין דבריו, בייחוד לעניין המקומות בהם עבר ברמזור אדום, ולמקומות בהם רכבים סטו מן הכביש בשל נסיעתו של הנאשם; ראו על כך התייחסותי לעיל.

53. בטרם אבחן את גרסתו של הנאשם אתייחס תחילה לעדויות שמסרו השוטרים והמתנדבים כפי שאלו פורטו לעיל. עדויות אלו פורשות את אשר אירע במהלך המרדף. במסגרת סיכומי ההגנה עלו מספר טענות לגבי עדויות אלו, אשר אליהן אבקש להתייחס להלן.

54. **דו"ח הפעולה של השוטר יורי (ת/5):** ב"כ הנאשם עמדה על כך שדו"ח הפעולה שנכתב על ידי השוטר יורי נכתב בזמן היותו ברכב, בעודו מכתוב למתנדב אלחנן מה לכתוב, בזמן שלמעשה גם המתנדב חיים יושב מאחור ושומע. עניין זה עלה במסגרת העדות של שלושתם. לדברי ב"כ הנאשם, מצב זה, בו דו"ח פעולה נכתב על ידי כל השותפים לאירוע ביחד, במקום שיהיה דו"ח של כל אחד בנפרד, אינו תקין כלל. כתוצאה ממעשה זה נוצר תיאום בין הגרסאות של העדים, וברי כי שמיעתם של המתנדבים את האמור בדו"ח השפיע על הדרך בה הם קלטו את האירוע בחושים שלהם; והדבר נעשה למעשה בתיווך של השוטר יורי. לדבריה, יש לתת לכך משקל משמעותי בבחינת מהימנות עדותם.

55. כפי שעלה מהעדויות, דו"ח הפעולה (ת/5) הוכתב על ידי השוטר יורי למתנדב אלחנן בזמן הנהיגה. הדו"ח הוגש באמצעות השוטר יורי, ועיקר הכתוב בו צוטט לעיל. אומר תחילה כי נכון הוא כי בסדרי עבודה תקינים, ראוי היה כי כל אחד מהשוטרים יכתוב דו"ח בעצמו, ואם אין צורך לכתוב יותר מדו"ח אחד, ראוי שהשוטר שכותב את הדו"ח יכתוב אותו לבד. יחד עם זאת בסיטואציה שתוארה, לפיה הדו"ח נכתב בעודם בנהיגה, מיד לאחר האירוע באופן אותנטי, כאשר מי שכותב את הדו"ח היה שוטר בעוד ששני יושבי הרכב האחרים היו מתנדבים, ניתן להבין כי לא חשבו שהם פועלים שלא כשורה. כפי שהעידו העדים, הם לא ראו כל פסול בהתנהגותם: הפעולה לא נעשתה במזיד מתוך צורך או רצון "לתאם גרסאות", והעדים לא ניסו כלל להסתיר פרט זה. אף אם עשויה הייתה פעולה זו לגרום לתיווך מסוים של תפיסת האירוע - ושוטרים אכן חייבים להקפיד על ההפרדה, המתבקשת - סבורני כי בנסיבות העניין הייתה לכך בפועל השפעה שולית.

56. כפי שניתן לראות מהעדויות, ברמה הכללית ניתן לומר כי העדים לא מסרו גרסאות זהות, והעדויות עצמן שונות בפרטיהם בהשוואה לאמור בדו"ח הפעולה. הפרטים שמסרו העדים אינם זהים וכפי שניתן היה להתרשם מעדותם, תיאוריהם היו אותנטיים וניכר כי לא מדובר היה בעדים שתיאמו גרסאות ביניהם. כמו כן, ההודעות שמסרו המתנדבים לא נגבו באופן מיידי ולא עולה חשש כי השוטרים מסרו גרסה אחת. למעלה מזאת אציין, כי נראה שההגנה מנסה לתפוס בחבל בשני קצותיו כאשר מחד היא טוענת כי ישנן סתירות בין גרסאות העדים לגבי הפרטים, סתירות אשר לדבריה פוגעת במהימנות עדותם ומאידך טוענת, כי מדובר בתיאום ביניהם. טענות אלו אינן יכולות לדור בכפיפה אחת, וכפי שניתן ללמוד מהעדויות, אף אם מוטב היה כי הדו"ח יכתב על ידי השוטר יורי לבדו, לא נראה כי בנסיבות דן הייתה כל פגיעה במהימנות הודעותיהם ועדויותיהם, ונראה כי העדים אלחנן וחיים העידו על דברים שהם קלטו בחושים שלהם.

57. **סתירות בין הגרסאות:** בסיכומי ההגנה נטען שישנן סתירות בין הגרסאות של העדים, כאשר יש במכלול כדי לערער את מהימנותם. ב"כ הנאשם עמדה על מספר סתירות: תחילה עמדה על הסתירות בהודעות השוטר יורי, אליהן התייחסתי לעיל. בנוסף היא עמדה על סתירות בין העדויות באשר למיקום בו נאלצו הרכבים לסטות מהכביש. לפי דבריו של השוטר יורי בהודעתו (ת/6), רכבים סטו ימינה ושמאלה עקב נסיעתו של הנאשם ברח' רוזמרין, בעוד שהמתנדב אלחנן תיאר כי הוא זוכר בוודאות שראה רכב אחד סוטה בדרך חברון, ואילו המתנדב חיים סיפר כי ראה רכב שניסה לפנות שמאלה מרחוב המור לרחוב הרוזמרין, אשר נאלץ לבלום בעקבות נסיעת הנאשם. כמו כן, עומדת ב"כ הנאשם על כך שלא נמסרה על ידי העדים גרסה אחידה לגבי הרמזור האדום בו עבר הנאשם. כתב האישום מייחס לנאשם מעבר באור אדום בצומת רוזמרין וכביש 60, השוטר יורי ציין בדו"ח הפעולה ובהודעה כי הוא עבר ברמזור אדום בצומת המור ורוזמרין, המתנדב אלחנן מסר כי ראה את רכבו של הנאשם עובר באדום בארבעה צמתים, הפעם הראשונה בצומת רוזמרין וציר 60, ואילו המתנדב חיים ראה אותו עובר ברמזור אדום ברוזמרין וצומת המור. כמו כן, ב"כ הנאשם הצביעה על סתירות באשר למיקום בו אבד קשר העין עם רכבו של הנאשם, וכן בעניין הכריזה שנעשתה לנאשם, כאשר לטענתה הנאשם כלל לא היה מודע לכך שרודפים אחריו ולא שמע כריזות של המשטרה. לדבריה, סתירות אלו פוגעות במהימנות העדים ומלמדות כי לא הורם נטל ההוכחה הנדרש כדי לקבוע כי העובדות המתוארות בכתב האישום אכן אירעו, וכי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו.

58. לאחר שעיינתי בהודעות ובעדויות לא מצאתי כי הסתירות העולות בין העדויות פוגעות במהימנות העדים, ואיני

סבור כי יש בהן כדי להשליך על עמידת התביעה בנטל ההוכחה הנדרש להוכחת העובדות המיוחסות לנאשם. אין ספק כי כאשר יושבים שלושה אנשים ברכב, כל אחד מצוי במקום אחר וכל אחד תופס את האירוע בצורה קצת שונה. בייחוד בסיטואציה של מרדף אחר רכב, יהיה זה הגיוני שכל אחד יהיה בקשר עין בזמן אחר, ובכל שלב ישים לב לפרטים שונים. בבחינת מכלול ההודעות עולה כי העדים מספרים את אותו סיפור, אף אם כל אחד מהם מציין כי הוא ראה רמזור אחר בו הוא עבר באדום. מכל העדויות עולה באופן ברור כי רכבו של הנאשם עבר באור אדום, ואין למעשה סתירה בין העדים. לו היה נטען על ידי אחד העדים כי בצומת מסוים עבר הנאשם באור ירוק בעוד שעד אחר אומר כי באותו צומת הוא עבר באדום, ניתן היה להצביע על סתירה מהותית, אולם בענייננו מדובר בכך שכל אחד ראה את הנאשם עובר באור אדום בצמתים שונים. מדובר בנסיעה על ציר אחד בו רמזורים רבים, ולא מן הנמנע כי הנאשם עבר במספר צמתים באור אדום, כפי שאף עולה מעדותו של המתנדב אלחנן. אף העובדה כי בכתב האישום צוין שעבר באחד הצמתים לפני, ומרבית העדים העידו על צומת שאחרי, אינה בעלת נפקות בעיני, וניתן להסתמך על עדותם כדי לקבוע כי במהלך המרדף עבר הנאשם באור אדום.

59. הדברים האמורים נכונים גם לסתירות העולות לגבי המקום בו איבדו קשר עין עם הנאשם. אף כאן מתואר סיפור שהוא סיפור אחיד על ציר הזמן, כאשר כל אחד מיושבי הרכב תיאר מקום אחר בו אבד קשר העין; ואך הגיוני כי כאשר אחד נהג, אחד יושב מאחור ואחד על ידי הנהג, יהיה כל אחד בקשר עין עם הרכב בזמן אחר. לעובדה זאת יש להוסיף כי אין מחלוקת שמדובר ברכב שבו נהג הנאשם בזמן האירוע, ועל כן שמירה על קשר העין וזיהוי הנאשם אינם מרכיבים מהותיים של מארג הראיות הרלוונטיות. כך גם לגבי המקום בו ראה כל אחד מהעדים את הרכבים סוטים מן הכביש עקב נהיגתו הפרועה של הנאשם, כאמור, מדובר בנסיעה על ציר אחד, כאשר לאורך כל הנסיעה מאופיינת כנהיגה פרועה, ולדברי העדים, רכבים סטו מהכביש עקב נסיעתו. אי לכך, המיקום השונה בו ראה כל אחד מהעדים רכב זה או אחר סוטה מן הכביש, אף הוא אינו פוגע במהימנות העדים, ולא ניתן לומר בשל כך כי התביעה לא עמדה בנטל ההוכחה הנדרש. כל אחד מהעדים אמר באופן עצמאי כי הם נסעו בציר של דרך חברון ולאחר מכן פנו לצומת רוזמרין, וכל העדים תיארו רכבים שנאלצו לסטות מהכביש. בנסיבות העניין, אך סביר כי לאורך הציר היו מספר מקרים בהם נאלצו רכבים לסטות מהכביש, וכי כל אחד מהעדים שם לב אליהם בנקודת זמן אחרת על אותו הציר.

60. עוד טוענת ב"כ הנאשם בסיכומיה, כי לא נאספו ראיות חיצוניות לגבי אותם רכבים שנאלצו לסטות מהכביש, ומוטל היה על אותם שוטרים לאתרם ולאסוף את פרטיהם. טענה זאת אין לקבל, שכן מטרת השוטרים הנמצאים במהלך מרדף היא בראש ובראשונה להביא לסיום האירוע ולסיום הסיכון כלפי יתר האוכלוסייה. כפי שנמסר ואף נשמע בגל הקשר בזמן המרדף, השוטרים לא ידעו מה המניע של החשוד בהימלטותו, והם סברו כי אולי מדובר ברכב גנוב ואף חששו שמדובר במחבל; ועל כן ברור ומובן כי מטרתם באותם רגעים הייתה מניעת בריחתו. אין זה סביר, ואף היה זה יוצר סיכון, לו היו השוטרים עוצרים באמצע האירוע לאסוף פרטים אודות הרכבים האמורים. בהקשר זה העיד המתנדב חיים כי במהלך מרדף, אתה מוצף באדרנלין ואתה ממוקד מטרה להשיג את הרכב הנמלט. היכולת לקלוט את מלוא הפרטים של רכבים אחרים בנסיבות הללו היא וודאי מוגבלת.

גרסאות הנאשם

61. הנאשם נחקר שלוש פעמים במשטרה. חקירתו הראשונה התקיימה לאחר האירוע בשעה 04:26 (ת/11) וחקירתו השנייה התקיימה כשעתיים לאחר מכן, בשעה 06:02 (ת/12); ושתי הודעות אלו הוגשו לבית המשפט באמצעות גובה ההודעה רס"ר מיכאל חזני. בפעם השלישית נחקר הנאשם למחרת האירוע בשעה 13:37 (ת/8), והודעה זו הוגשה באמצעות גובת ההודעה רס"ר קורין טל, אשר העידה אף היא במשפט.

62. בהודעתו הראשונה (ת/11) מסר הנאשם גרסה שקרית, בה הכחיש כל קשר לאירוע; לגרסתו דאז, לא נהג

ברכב כלל והיה בבית של חברה שלו כל הערב, כאשר בסמוך לשעה בה עצרו אותו, הגיע לשם אחיו שלום כדי להביא לו את המפתח לרכב. בחקירה זו הוא סירב למסור את מספרי הטלפון של חברתו או של אחיו ואמר כי אין להם פלאפונים.

63. בהודעתו השנייה (ת/12), הנאשם לא שיתף פעולה עם החוקר. הוא נשאל על תוקף רישיון הנהיגה שברשותו ואמר כי הרישיון ייגמר בעוד חודש וכי הוא נמצא בבית. כאשר נשאל על כך שהאמת היא שכבר פג תוקפו של רישיון הנהיגה, אמר כי לא יודע. כשנשאל מתי נהג לאחרונה, מסר כי הוא אינו זוכר וכשנשאל מדוע נהג ללא רישיון בתוקף, ענה כי הוא אינו נוהג.

64. בהודעתו השלישית (ת/8) שיתף פעולה עם החקירה. אמר כי נסע בהונדה סיוויק של אחיו הקטן יוסי, ושהוא נסע מרמות לגילה לבית של חברה שלו, שזה המקום בו תפסו אותו (ש' 11-5). כשנשאל על כך שהוא נוהג ללא רישיון מסר כי הוא יודע שהרישיון תקף עד ליום 4.3.13, אולם כשעומת על כך שהוא לא בתוקף אמר כי יש לו את האגרה בבית ולא שילם ולא זכר את התאריך (ש' 3-1 ו-ש' 17-12). כאשר נשאל מדוע ברח מהשוטרים אמר כי הוא לא יודע, לא היה לו כוח שיעשו לו חיפוש ובלגאן, וכי בפעם האחרונה שעצרו אותו לקחו לו את הרכב (ש' 27-19). לבסוף נשאל אם הוא מודע לכך שתוך כדי הבריחה לשוטרים הוא סיכן כלי רכב אחרים בנתיב, ולשאלה זו ענה, **"חשבתי על זה וטעיתי הייתי צריך לעצור"**. לאחר מכן נשאל שוב, **"אתה מבין שיכולת לפגוע באזרחים חפים מפשע וזאת רק בגלל שלא רצית לעצור לבדיקה של השוטרים?"** ועל כך ענה, **"אמרתי לך טעיתי"** (ש' 32-35).

65. כאשר הנאשם נשאל על הסתירות שבין הגרסאות במשטרה הוא מסר כי הוא לא סיפר אמת בשתי החקירות הראשונות אלא רק באחרונה, וכך הסביר את הפערים:

ש. אבל בעצם היום אתה מספר לבית המשפט שכן נהגת ברכב נכון? זו האמת.

ת. כן, גם סיפרתי בחקירה השלישית.

ש. לא, אני שואלת על...

ת. לא, סיפרתי היום וגם סיפרתי בחקירה השלישית, גם לא חתמתי על החקירה הראשונה והשנייה ורק על השלישית חתמתי, כי שם היו הרבה דברים שלא אמרתי אמת ולא הייתי בטוח בחקירה.

ש. בחקירות הראשונות?

ת. כן.

ש. אז בעצם בחקירה השלישית כשחתמת עליה זה היה בגלל שאמרתי את האמת? שהרגשת יותר טוב בחקירה?

ת. הרגשתי שאנשים יותר אמתיים אלי, כאילו אנשים יותר לבביים.

ש. אז בעצם לא הרגשתי שהיית צריך לספר דברים שלא קרו או הרגשתי במצב לא נעים בחקירה השלישית, אתה בעצם חתמת עליה, שיתפת יותר פעולה עם החוקרת.

ת. בסדר, כי אני חिकיתי רק לישון, אני חिकיתי רק ללכת לבית ולישון וללכת לעשות פיפי או לשתות, לא יודע, לצאת מהאזור הזה אחרי לילה שכזה ואחרי דברים שקרו לי בלילה רק חिकיתי לצאת משם.

ש. אז אם זה ככה אז למה אתה בעצם רק בחקירה השלישית שאתה רוצה ללכת, אתה בא ואומר אמרתי את האמת

בחקירות הקודמות, או אין לי יותר מה לספר ואז הם ישחררו אותך, למה לבוא ולשתף פעולה ולספר גרסה אם זה לא האמת?

ת. כי ידעו ששרון באה ומסרה עדות, מסרו לי כל מיני פרטים שכן מאמתים את האירוע שהוא לא היה ככה וככה.

ש. אז בעצם הסיבה היא שהם בעצם ידעו מה קרה? הם ידעו שזה לא נכון שהיית אצל שרון בבית או שלא נהגת? ת. כן.

(עמ' 169 - 170 לפרוטוקול הדיון מיום 21.6.16)

66. מכל העולה לעיל נראה כי הנאשם היה מודע לכך שסימנו לו לעצור את רכב, היה מודע לכך שנהג ללא רישיון, וכן כפי שניתן לראות בהודעתו האחרונה (ת/8), הוא היה מודע לכך שנהג באופן המסכן אחרים.

67. בעניין ההודעות של הנאשם עלתה טענה מצד ההגנה כי הוא כלל לא נחקר על עבירת סיכון אדם בנתיב תחבורה, ולא הוזנה על כך. טענה זו אין לקבל, שכן בהודעתו הראשונה הוא הודה על כך ואף נשאל על כך באופן מהותי (ש' 128-130). כמו כן בחקירה האחרונה (ת/8), אף שלא הודה על כך בפתיח החקירה פעם נוספת, הוא נשאל ישירות ובאופן מהותי אם הוא מודע לכך שסיכן את חיי שאר הרכבים בכביש, כפי שפורט לעיל. בהתחשב בכל אלו לא ניתן לומר כי הוא לא היה מודע לחשדות נגדו וכי לא הודה שהוא חשוד בעבירה זו.

68. בעדות הנאשם בבית המשפט מסר תחילה כי לא היה מודע לכך שהשוטרים רודפים אחריו, וכי היה צריך בכלל לעצור (עמ' 152 לפרוטוקול מיום 21.6.16):

אני באתי מאירוע מדרך חברון בדרך מהחברה שלי, בר מצווה של אח שלי, באתי מדרך חברון הגעתי למול המנזר שם, היה מחסום. עצרתי עם האוטו, השוטר סימן לי לעצור, עצרתי עם האוטו, הוא אמר לי ערב טוב, הבנתי מהשוטר להמשיך, כאילו לא הבנתי ממנו בכלל לעצור....

ת. הוא סימן לי עם היד יותר מאשר דיבר איתי. הוא אמר לי ערב טוב, לפי מה שזכור לי הוא אמר לי ערב טוב. אז אני הבנתי כאילו גם היה רכב לפני, כאילו כמה מטרים לפני שעצר והמשיך, כאילו לא חשבתי רגע, כאילו אני עובר כל יום ארבע, חמש פעמים, אני נוסע על כביש 443 כל יום אני עובר מחסום ואני אומר לחייל או לשוטר שלום וממשיך, זה לא שאני יודע כאילו לעצור, אם היו מבקשים ממני לעצור או משהו ישר הייתי עוצר, לא שניסיתי לברוח או משהו. אז הגעתי למחסום הוא אומר לי ערב טוב, אני המשכתי, לא ראיתי אחרי כלום, לא ראיתי רכב שנוסע אחרי, אני נסעתי במהירות סבירה, פניתי ימינה לא היה שום מחסום שני שחסם את הדרך, זה נסיעה של פחות מדקה לקחתי ימינה, עליתי את העלייה עד רחוב שמיר, פניתי ימינה ברחוב שמיר, עצרתי שם, הייתי עשרים דקות-חצי שעה, ישבתי סתם, עישנתי סיגריה, ישבתי על הגדר מחוץ לאוטו מתחת לבית של חברה שלי.

69. הגרסה הזו שמסר הנאשם בבית המשפט אף היא גרסה שונה מזו האחרונה שמסר במשטרה, שכן, הטענה שלא ראה את השוטרים שרודפים אחריו היא טענה שעלתה לראשונה בבית המשפט. כמו כן, גרסה זו אינה מתיישבת עם חלק מהתשובות שנתנה במשטרה. כך למשל, במשטרה ענה שברח כי לא היה לו כוח שיעשו לו חיפוש (ת/8 ש' 19-22) ואילו בבית המשפט טען כי לא הבין שאמרו לו לעצור. כמו כן, הטענה שהוא נסע במהירות סבירה היא טענה שהועלתה לראשונה בבית המשפט, בעוד שבמשטרה הוא נשאל על כך שהנהיגה שלו סיכנה רבים אחרים, ושם לא מסר כי נסע בצורה סבירה, אלא אמר, "חשבתי על זה וטעיתי - הייתי צריך לעצור" (ת/8 ש' 33-35).

70. כאשר הנאשם נשאל על סתירות אלו בחקירתו הנגדית בבית המשפט לא סופקו תשובות המניחות את הדעת. כך למשל טען כי הוא הבין שנשאל באופן כללי אם בריחה משוטרים מסכנת חיי אדם, ועל כך אמר שטעיתי (עמ' 172 לפרוטוקול מיום 21.6.16):

ש. בהמשך אתה כן אומר כששואלים אותך שהבריחה שלך לשוטרים סיכנה כלי רכב אחרים בנתיב ואתה עונה בשורה 33 - חשבתי על זה וטעיתי, הייתי צריך לעצור. זאת אומרת שאתה כן ידעת שאתה בורח משוטרים, אתה כן יודע שסיכנת רכבים אחרים, אתה לא,

ת. שאלה אותי שאלה כללית כזאת, בן אדם שבורח הוא מסכן כלי רכב, מסכן את מי שנמצא, בן אדם שבורח. אחרי שהבנתי בחקירה שאני ברחתי מהשוטרים בטענה שלהם שברחתי, אני לא ברחתי ולא נסעתי במהירות מופרזת אבל אחרי שהבנתי שברחתי אמרתי, אז היא שאלה, זה מסכן חיי אדם נכון? סיכון חיי אדם בן אדם שבורח.

וכן ענה כי הבין למעשה שהשאלה כוונה לכך שלא עצר לשוטרים במחסום, ולא בנוגע לאופן הנהיגה שלו (עמ' 174 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16):

ש. אז למה התכוונת כשאמרת טעיתי?

ת. שלא עצרתי לשוטר במחסום בית משפט. לא, זה היה במענה לשאלה סיכנת חיי אדם.

ש. אני אחדד, השאלה הייתה על סיכון כלי רכב אחרים בנתיב

ב"כ הנאשם: והוא אומר חשבתי על זה וטעיתי. הייתי צריך לעצור

ש. ת/8 שורות 32-33 וגם אחרי זה ממשיכים לשאול אותו. אתה מבין שיכולת לפגוע באזרחים חפים מפשע וזה רק בגלל שלא רצית לעזור? אתה אומר כן, אמרתי לך טעיתי.

ת. טעיתי שהבנתי אצל השוטר במקום הראשון שלא עצרתי, זה הטעות שלי.

בית משפט: אתה ... סיכנת חיים אנשים, מה אתה עונה? אתה עונה על השאלה הזאת חשבתי על זה וטעיתי.

ת. אני לא יודע בדיוק את ההגדרה של סיכון חיי אדם.

71. תשובות אלו וודאי אינן מניחות את הדעת, ואינן מיישבות את הסתירות בין הגרסאות שמסר. התשובות שענה הנאשם במשטרה לא התייחסו לשאלה כללית ותיאורטית כביכול, אלא לשאלה מאוד ספציפית וברורה באשר לאירוע שקרה, וכך גם תשובתו. הניסיונות לטעון כי מדובר היה בשאלה כללית וכי הוא לא הבין מה שואלים אותו אינם מתיישבים עם השכל הישר.

72. גם בהמשך הגרסה שמסר הנאשם עולות מספר סתירות בין מה שמסר במשטרה לבין הגרסה שמסר בבית המשפט. בנוסף, ישנן לא מעט סתירות פנימיות בגרסה עצמה שמסר בבית המשפט המלמדות על אי-מהימנותה. לא אתיחס לכל הסתירות שעלו אלא לעיקרן, כיון שיש בהן די, לסברתי, כדי להסיק מהן אודות העדר מהימנותה.

73. בעדותו בבית המשפט סיפר הנאשם כי הוא נסע לביתה של חברתו לאחר שנכח באירוע משפחתי ברמות. הוא מסר כי הוא הגיע לבית שלה ואז חיכה חצי שעה בחוץ ועישן סיגריה ובזמן זה הגיעו השוטרים. כן הוא העיד כי הוא התקשר לחברתו בסביבות השעה 12:30 כדי למסור לה שהוא בדרך אליה. עוד העיד כי כשהגיע לביתה הוא התקשר

אליה ואמר שהוא נמצא למטה (עמ' 154 לפרוטוקול מיום 21.1.16). ואולם, בהודעתה של חברתו של הנאשם, שרון בן חמו, במשטרה מיום 20.2.13 (ת/4) היא מסרה כי הוא התקשר אליה בשעה 00:55 כדי להגיד שהוא מגיע אליה, אולם כשראתה שהוא לא הגיע היא חזרה לישון. כן מסרה כי מאחר שלא הגיע בסוף, היא התקשרה לאחיו של הנאשם כדי לשאול איפה הוא, והוא ענה לה שהוא במשטרה.

74. כך עולה שלפי חברתו של הנאשם, באותה עת הוא כלל לא התקשר אליה כשהגיע לביתה, כפי שהנאשם מסר בבית המשפט. כאשר הנאשם עומת על כך במסגרת עדותו, הוא טען כי כן התקשר וכי לא שאלו את חברתו ספציפית אם הוא התקשר אליה כשהוא הגיע (עמ' 156 לפרוטוקול מיום 21.1.16):

ש. זאת אומרת התקשרת פעמיים והיא במשטרה לא מספרת שהתקשרת אליה פעמיים.

ת. שוב, כי לא שאלו אותה. אם היו אומרים לה הוא התקשר אליך כשהוא הגיע? אז היא הייתה אומרת אולי, אני לא יודע אבל אני התקשרתי אליה כשהגעתי. היא אמרה לי אני פותחת את הדלת, אחרי זה עישנתי סיגריה דיברה איתי בטלפון כמה דקות ואז באתי לעלות, באו שוטרים ולקחו אותי.

תשובתו זו אינה מתיישבת עם הדברים שמסרה חברתו במשטרה, לפיה היא חזרה לישון אחרי שהוא התקשר. היא לא אמרה כי הוא התקשר פעמיים ולא מסרה כי הוא התקשר להגיד שהוא הגיע, אלא אמרה מפורשות שחזרה לישון אחרי שלא הגיע. היא לא ציינה דבר אודות שתי שיחות, ולא ציינה שהוא אמר שהוא הגיע אליה, אלא רק שהתקשר לומר שהוא בדרך. כן יש לציין, כי טענתו לפיה התקשר אליה כאשר היה למטה אולם חיכה חצי שעה כדי לעלות, אף היא אינה מתיישבת עם השכל הישר ואין בה כל היגיון.

75. תהייה נוספת שיש להצביע עליה בעדותו של הנאשם היא בכך שכפי שמסר השוטר עדיאל רחמים בעדותו במשטרה ואימת בעדותו בבית המשפט, הנאשם היה ללא נעל בזמן שתפסו אותו. כשנשאל על כך הנאשם בעדותו, הוא אמר כי אכן היה ללא נעל וזאת מאחר שגירדה לו הרגל ולכן השאיר אותה באוטו (עמ' 153 לפרוטוקול מיום 21.6.16 ש' 13-5). אולם מעט תמוה אם טוען הנאשם כי הוא ישב במשך חצי שעה בחוץ על הגדר ועישן סיגריה כשכל הזמן הזה נשאר ללא נעל.

76. יש להזכיר בעניין זה שבעדותו של השוטר עדיאל רחמים הוא מסר כי שותפתו בניידת אמרה לו בזמן שהגיעו למקום וזיהו את הרכב, שהיא ראתה את הנאשם נועל את הרכב בדיוק באותו רגע (עמ' 71-72 לפרוטוקול), מה שהעלה את חשדו לגבי הנאשם והקשר שלו לאותו רכב וגרם לו לפנות אליו. טענה זו אף היא אינה מסתדרת עם הגרסה כי ישב על הגדר וחיכה בחוץ משך זמן ארוך.

77. בבחינת מכלול הגרסאות שמסר הנאשם ושלל הסתירות שבין הגרסאות, אין כל מקום לקבל את הטענה כי לא היה מודע לכך ששוטרים דולקים אחריו וכי נסע בצורה סבירה. כאמור, גרסתו זו נמסרה לראשונה בבית המשפט, כאשר אף בה יש לא מעט סתירות פנימיות, והיא סותרת את הדברים שאמר במשטרה, כפי שפורט בהרחבה לעיל; ובעיניי אין כל ספק, ולו ספק הקל ביותר, שהנאשם נהג בצורה מסוכנת בזמן שנמלט משוטרים והיה מודע לכך שהם רודפים אחריו.

עדויות נוספות

78. בנוסף לעדויות שפורטו לעיל עליו להעיד גובי ההודעה, רס"ר מיכאל חזני שגבה את שתי ההודעות הראשונות של הנאשם ורס"ר קורין כהן שגבתה את הודעתו השלישית. בעדותם הם לא זכרו את גביית ההודעה עצמה, וכפי

שהסבירו בעדותם מדובר בהודעות שנגבו לפני למעלה משלוש שנים, ומדובר בעבודה שבשגרה שאך טבעי כי לא יזכרו כל פרט מהודעה שהם גבו לפני זמן כה רב. משכך, עדותם של גובי ההודעה לא הוסיפה מידע כלשהו שהיה נחוץ לבירור עובדות המקרה או על אופן גביית ההודעות, ואין לתת להם משקל כלשהו, כפי שיבואר להלן.

79. ההגנה טענה מספר טענות בעניין אופן גביית ההודעות. כך נטען, שלא הוסבר לנאשם כי הוא זכאי להתייעץ בסגור מהסנגוריה הציבורית, אלא הודיעו לו רק על זכותו הכללית להיוועץ בעו"ד. כן נטען כי גבו ממנו את שתי ההודעות הראשונות לפני שנתנו לו לישון ומבלי שנתנו לו אוכל או שתיה. מבלי להקל ראש בטענות אלו, סבורני כי אין כלל מקום להיכנס לשאלה אם החוקרים פעלו באופן ראוי או לא, שכן בנסיבות דנן, אין לטענות אלו כל משקל לגבי הראיות בתיק ומהימנותן. כפי שפורט לעיל, בשתי ההודעות הראשונות הנאשם כלל לא הודה במעשיו, אלא הכחיש כל קשר לאירוע ולא שיתף פעולה כלל עם החוקר, כך שלא ניתן כלל לטעון כי הוא הודה בשל אמצעים פסולים שהופעלו עליו וכי בשל כך אין לקבל את הגרסה. יתרה מזאת, דווקא בהודעתו האחרונה במשטרה הגדיר הנאשם את היחס שקיבל מהחוקרת כיחס "אמיתי" (עמ' 169-170 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.16), ולדבריו נאמר לו שאם ישתף פעולה יוכל ללכת הביתה, או אז בחר לשתף פעולה עם החקירה ומסר את הגרסה הנכונה לדבריו. כפי שפורט לעיל, אף גרסתו, האמתית לדבריו, שונה מהעדות שהעיד בבית המשפט ויש לא מעט סתירות ביניהן שלא ניתן ליישב. נוכח כל אלו, סבורני כי טענות אלו של ההגנה, ושוב אינני מקל בהן ראש כלל, אינן משפיעות על שאלות המהימנות ושל קבילות ואין לתת לכך כל משקל בבירור העובדות.

האם התקיימו יסודות העבירה בעבירת סיכון אדם בנתיב תחבורה?

80. כאמור עבירות סיכון חיי אדם והעמדה בגינה לדין בנסיבות של מרדף נידונה לא אחת במסגרת פסיקת בית המשפט העליון, וכפי שהפניתי בראשית דבריי, פס"ד **אלקוראן** מהווה פס"ד מנחה בעניין זה, שם נקבע כי הלכת הצפיות חלה בעבירה של סיכון חיים. פירושו של דבר, כי ניתן להרשיע בעבירה זו גם "**נהגים הנוהגים באופן מסוכן הפועלים ברמה של צפיות בדרגה קרובה לוודאי כי חייהם של חפים מפשע יסוכנו בכביש**" (**אלקוראן**, פסקה 11 לפסק דינו של הנשיא ברק). משכך, העבירה לפי סעיף 2332(2) לחוק העונשין אינה עבירת תוצאה ולשם התקיימותה אין דרישה לגרימת נזק ממשי.

81. דנתי לראשונה בסוגיה זו במסגרת החלטתי בטענות המקדמיות, שם טען הנאשם כי קמה לו טענת ההגנה מן הצדק בגין אכיפה בררנית, הואיל ולא היה מקום להגיש את כתב האישום במתכונתו הנוכחית בבית משפט זה, אלא בבית המשפט לתעבורה, ולייחס לנאשם עבירות תעבורה. הנאשם טען כי במקרים רבים נוספים מגישה המאשימה לבית משפט לתעבורה כתבי אישום בגין אירועים דומים ואף חמורים יותר, ולטענתו, עובדות כתב האישום כפי שהן מנוסחות, מגלות לכל היותר עבירות תעבורה. בהחלטתי קבעתי כי בהתחשב בעובדות כפי שמפורטות בכתב האישום המתוקן, אשר הוגש לאחר שהועלתה טענה זו, המאשימה לא סתתה ממדיניות ההעמדה לדין. יחד עם זאת, סברתי כי קיומם של שני התנאים המצוינים בהנחיית פרקליט המדינה להוכחת היסוד הנפשי, תלויים בהוכחת היסוד העובדתי, כאשר הנאשם חולק על נוכחותם של כלי רכב נוספים בנתיב המרדף.

82. בכדי להבהיר את הסוגיה אזכיר בשנית כי בהנחיית פרקליט המדינה נקבע כי היסוד הנפשי יתממש בהתקיימותם של שני התנאים הבאים: (א) מודעות הנהג לנהיגתו הפרועה; (ב) שבמהלך המרדף הנהג התנגש בכלי רכב אחרים או כאשר הפגיעה בכלי רכב אחרים נמנעה אך ורק בשל פעולה של נהגי כלי הרכב החולפים או ניידות המשטרה, עליה לא יכול היה הנהג להסתמך מראש ואשר בלעדיה התוצאה הקרובה לוודאית של המשך נהיגת הנהג

באופן בו נהג הייתה סיכון בטיחותם של כלי התחבורה ונוסעיו.

83. נוכח כל האמור אבחן כעת אם התקיימו יסודות אלו. עדויותיהם של השוטרים והמתנדבים שהיו במרדף תיארו כולם כי הנאשם עבר ברמזורים אדומים בנסיעתו על ציר רוזמרין, אם כי העדויות של השוטרים והמתנדבים לא היו זהות באשר למיקום בו עבר הנאשם את הרמזורים האדומים. בהתאם לכך טענה ההגנה, כי מהימנות עדויות אלו נמוכה וכי לא ניתן להוכיח מעבר לספק סביר כי הנאשם אכן עבר ברמזור אדום במהלך האירוע. כפי שנימקתי לעיל, סבורני כי עדויות השוטרים מהימנות באשר לעצם תיאור הנהיגה והשלכותיה, אף אם אינן זהות באשר למיקום המדויק בו עבר הנאשם ברמזור אדום. אמנם, כמפורט לעיל, כל אחד הצביע על מקום אחר בו הנאשם עבר באור אדום, ואחד מהם העיד על ארבעה צמתים שאותם חצה הנאשם באור אדום; ברם, אין מדובר בסתירות מהותיות בין העדויות שכן לא עלה מצב בו העיד אחד מן העדים באופן ספציפי כי ברמזור המוזכר על ידי אחד העדים האחרים עבר הנאשם ברמזור ירוק ולא אדום; אלא רק מצב בו כל אחד מהעדים שם לב לרמזור אחר. כפי שכבר אמרתי, מהעדויות עולה תמונה אחת של נסיעה על ציר אחד בו רמזורים רבים, כאשר כל העדים ראו את הנאשם חוצה רמזור אדום וכן ראו כי רכבים נאלצו לסטות מהכביש או לבלום בפתאומיות כתוצאה מנהיגתו של הנאשם. עדויות השוטרים מהימנה בעיני, ודווקא העובדה כי לא מסרו פרטים זהים מגבירה בנסיבות דנן מהימנות זו. אך טבעי כי במהלך מרדף ישנם לב כל אחד לפרטים שונים ויהיה בקשר עין בזמן אחר עם הרכב אשר אחריו הם רודפים.

84. אשר למודעות של הנאשם כי המשטרה רודפת אחריו, הודעות השוטרים והמתנדבים לצד גרסאותיו השונות של הנאשם והתנהגותו בעת מעצרו ובחקירותיו אינן משאירות ספק לגבי כך שהנאשם היה מודע לעובדה שהניידת דולקת אחריו, וכי הוא מתחמק משוטרים.

85. מכל העולה לעיל אני קובע בזה כי הוכח מעל לספק סביר כי התקיימו העובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן. אשר לשאלה אם עובדות אלו מקיימות את יסודות העבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה, סבורני כי יש להשיב על כך בחיוב, כפי שביארתי בהחלטתי בטענות המקדמיות. על מנת לחדד נקודה זו אני מפנה לע"פ 1214/08 **אלעאסם נ' מדינת ישראל** (3.11.2008), שם נידונה סוגיה דומה לזו שלפנינו. בנסיבות אותו מקרה, נדון אירוע בו נסע רכב באור אדום כאשר רכבים אחרים נאלצו לסטות מהכביש, ושם נטען כי הנאשם נכנס לצומת בזירות תוך הפעלת שיקול דעת ולכן לא מתקיימת הלכת הצפיות, טענה זו נדחתה:

את טענתו של בא כוח המערער לפיה כשחצה המערער את הצומת באור אדום עשה זאת במשנה זהירות ותוך הפעלת שיקול דעת, ולכן לא מתקיימת לגביו הלכת הצפיות יש לדחות מכל וכל. אדם שנכנס בנהיגה לתוך צומת באור אדום אינו יכול להסתמך על כך שהנהגים האחרים בצומת יאטו ויפנו לו את הדרך והוא יוצר במעשיו אפשרות קרובה לוודאי לסיכון חיי אדם. במקרה שלפנינו נקבע כממצא עובדתי, כי המערער נכנס לתוך הצומת באור אדום וכי פגיעה בחיי אדם נמנעה רק בזכות התנהגותו של הנהג האחר שהיה בצומת באותה עת. מכאן כי גם במהלך הכניסה לצומת יצר המערער במודע סיכון ברמת ודאות גבוהה לחיי אדם. אם כן, כפי שקבע בית המשפט קמא, החל מהרגע שבו הבחין בניידת המשטרה ולא שעה לקריאותיה לעצור ועד לסיום המרדף, התקיים במערער היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירה של סיכון חיים.

86. במסגרת הדיון בערעור זה הועלו אף טענות דומות לאלו שנטענו לפני, על כך שנוכח הנסיבות המתוארות היה צריך להרשיע את הנאשם בעבירות תעבורה פחותות ולא בסיכון אדם בנתיב תחבורה. טענות אלו אף הן נדחו:

אף טענתו של בא כוח המערער כי ראוי היה להרשיע את המערער בעבירות אחרות, שהן פחותות בחומרתן דינה להידחות. כפי שבואר בעניין אלקורעאן:

'עבירות העוסקות בנהיגה בדרך נמהרת או רשלנית (כדוגמת סעיף 338 לחוק העונשין) מטפלות בנהג הסביר, הממוצע,

שבשל נסיבות שונות מבצע עבירה בזמן נהיגה. עבירה לפי סעיף 332(2) לעומת זאת, מטפלת בנהג שאינו 'תמים'. היא מתמקדת בנהג שידע על הפסול בהתנהגותו, ולמרות כן לקח סיכון בידועין לפגיעה באנשים חפים מפשע, אשר צפויים להינזק כתוצאה מנהיגתו הפרועה' (עניין אלקורעאן לעיל, פסקה 13 לפסק דינו של הנשיא ברק).

לו היה המערער עוצר את רכבו מיד לאחר שדחק את הרכב הראשון לשוליים בפנייה ימינה והקריאות שהפנו לעברו השוטרים, אפשר שהיינו רואים בו, ולו בדוחק, נהג "תמים". אולם משהוכח כי המערער היה ער לקריאות השוטרים ובעטיין הגביר את מהירותו והחל בנהיגה פרועה, שסיכנה חיי אדם ברכבו ובכביש, הרי שהרשעתו בעבירה המחמירה של סיכון חיים בדין יסודה. בא כוח המערער אף אינו יכול להיבנות מן הפסיקה אליה הפנה את בית המשפט שכן ברובם המכריע של המקרים שהציג הודו הנאשמים במסגרת הסדר טיעון. הרשעתם בעבירה פחותה אינה סותרת את הרשעתו של המערער בעבירה בה הורשע.

טענתו האחרונה של בא כוח המערער נוגעת לאופן הבחירה של התביעה בין סעיפי אישום שונים הנוגעים לעבירות נהיגה. בשנים האחרונות התפשטה, בעיקר בדרום הארץ, תופעה של מרדפים המסכנים חיי אדם. לאור זאת עלתה בעבר השאלה האם ניתן להרשיע בגין התנהגות זו בעבירה של סיכון חיים. בעניין אלקורעאן השבנו על כך בחיוב ואף הבענו עמדתנו כי על הערכאות הנמוכות להחמיר את הענישה בגין התנהגות זו על מנת להילחם בתופעה. כך למשל, נאמר ב-ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (11.11.2004):

'חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה, והמתרחשת כמעשה של יום ביום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה' (וראו גם: ע"פ 2079/06 אבו עזא נ' מדינת ישראל, 7.6.2006); ע"פ 2111/06 חמדי נ' מדינת ישראל (10.1.2007)).

87. כפי שכבר ביארתי בהחלטה המקדמית, סבורני כי המדינה לא סתה ממדיניותה כאשר הגישה כתב אישום בעבירה זו בנסיבות אלו ואין מקום להרשיע את הנאשם בעבירות פחותות מזו שיוחסה לו. כאמור, מדובר בתופעה חמורה הנדונה בבתי המשפט המחוזיים, ועליה החווה בית המשפט העליון את דעתו מספר פעמים (ראו למשל: ע"פ 3641/14 **מדינת ישראל נ' חסונה** (2.7.14); ע"פ 4277/14 **אלזבידי נ' מדינת ישראל** (28.5.15), והאסמכתאות המוזכרות בהם).

88. לאחר שבחנתי את הראיות ושמעתי את העדים קבעתי כי הוכח מעל לספק סביר כי העובדות המתוארות בכתב האישום מתקיימות. אשר על כן, אני מרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, **הפרעה לשוטרי**, עבירה לפי סעיף 275 לחוק ו**סיכון אדם בנתיב תחבורה**, עבירה לפי סעיף 332 (2) לחוק.

ניתנה היום, ה' אלול תשע"ו, 08 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים